

Painetun aineiston saatavuuden turvaaminen erikoiskirjastoissa

Museoviraston kirjasto /

Tuija Siimes

2.11.2011

Erikoiskirjastojen tavoitteet

- Erikoisalan kansallisesta tietohuollosta huolehtiminen
- Esim. Museoviraston tavoitteena kulttuuriperintöä koskevan tiedon helppo ja esteetön saatavuus
- Arkisto- ja tietopalvelut -osaston tavoitteena museoalan tutkimusinfrastruktuurin turvaaminen
- Kirjaston tavoitteena saavutettavat ja korkeatasoiset museoalan kokoelmat

Erikoiskirjastojen kokoelmapolitiikka

- Profiloituminen erikoisalaan
- Monitieteellisyys
- Historiallinen kattavuus
- Uuden tutkimustiedon seuranta
- Ydinkokoelman laajuus vaihtelee
- Lahjoitukset osana kartuntaa
- Poistoja ohjaavat myös tilakysymykset
- Yhteistyö tiedekirjastojen kanssa lisääntynyt

Kokoelmien kartuntatavat esimerkkinä Museoviraston kirjasto

- Ostot n. 1/3
- Lahjat ja vaihdot n. 2/3
- Monografioita n. 2000 / v.
- Jatkuvia julkaisuja n. 1000
- Vaihtosuhteita n. 220 ulkomaista ja 120 kotimaista
- E-aineistot: tärkeimpien painettujen lehtien rinnakkaisversiot, hakuteokset ja viitetietokannat, lehtipaketit?

Erikoiskirjastot yhteistilastossa

Kokoelmat 2010 monet ja
kj (sy) noin

KITT

Baltia-kirjasto	25 000
Eduskunnan kirjasto	531 000
Kotimaisten kielten tk.	124 000
Lahden tiedekirjasto	37 000
Metsäntutkimuslaitos	40 000
Museoviraston kirjasto	183 000
Patentti ja rekisterihallituksen kirjasto	47 000 + yli 1 milj. patenttij.
Suomalaisen kirjallisuuden seura	216 000
Suomen kuntaliitto	100 000?
Suomen rakennustaiteen museo	41 000
Tilastokirjasto	323 000
Työväenliikkeen kirjasto	71 000
Varastokirjasto	2 731 000
Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti	68 000

Poistokriteereitä

- Aihealue: Mikä on meille erityistä?
- Kieli
- Ajankohtaisuus / klassikot / pitkät sarjat
- Päättäneet sarjat?
- Asiakkaiden tarpeet - Onko lainattu
- Käytettävissä olevat tilat
- Onko saatavissa lähialueen kirjastoista tai Varastokirjastosta tai kaukolainana
- Kokoelmapolitiikka
- Tieteellisyys
- Elektroniset aineistot

Rakenteelliset muutokset nopeita

- Valtion menoleikkaukset ja rakenteelliset uudistukset erikoiskirjastojen kentässä
- Varastokirjasto muutoksissa yhä tärkeämpi ja valtion talouden kannalta tehokas tapa huolehtia julkaisujen varastoinnista ja kaukolainauksesta
- Tieteenalakohtainen kokoelmayhteistyö ja vastuunjako yhä tarkempaa
- E-aineistojen yleistyminen eri aloilla

Saatavuus erikoiskirjastoista

- Aukioloajat
- Käyttörajoitukset
- Sijainti
- Lainaustaste
- Kaukolainausta
- Kansallinen kokoelmakartta
- Kansalliskirjaston kirjastokartta
- KDK ja UKJ?

Asiakasnäkökulma

- Markkinointi: löytävätkö opiskelija kampukselta ulos?
- Ehtivätkö tutkijat kirjastoon?
- Välityskanavien ja -menetelmien kehittyminen: hakujen laajentaminen, kirjavinkkaus, sosiaalinen media
- Mitä nykyasiakas haluaa? Kelpaako vanha pölyinen kirja? Mistä saa tiedon helpoiten ja nopeasti? Kuka jaksaa kahlata klassikoita? (FinELibin e-aineistokysely 2011).

Tuija Siimes / Museoviraston kirjasto 2.11.2011

